

Kommunesamling UKL

Vestfold og Telemark

Tiltak i 2023 og rammer for 2024

Teams-møte 27. februar 2024 – 13.00-15.00

- Ellen Dagsrud, Statsforvalteren VT landbruk
- Marte Rødseth Kvakland, Statsforvalteren VT landbruk
- Hilde Marianne Lien, Statsforvalteren VT landbruk

2023 – tildelinger og forbruk av midler

Enhet	Tildelt ved hovedtildeling	Tildelt i løpet av året	Trukket tilbake	Inndratt	Totalt disponibelt	Totale tilsagn	Overført til neste år
38.1 Færder ved Færder kommune	700 000	4 321	0	21 141	725 462	725 462	0
38.2 Jomfruland og Stråholmen ved Kragerø kommune	500 000	0	0	300 950	800 950	800 330	0
38.3 Hjørdal og Svartdal ved Hjørdal kommune	1 000 000	0	0	137 794	1 137 794	1 126 994	0
38.4 Kaupang ved Larvik kommune	300 000	0	0	0	300 000	300 000	0
Sum	2 500 000	4 321	0	459 885	2 964 206	2 952 786	24 973

Sando gård på øya Sando. Det åpne landskapet på øya er vunnet tilbake. Hereforfroe og gammelhorak spelsau betes på øya. Foto: Oskar Pushmann.

Bilde: Kulturav Vestfold og Telemark

Jomfruland-Stråholmen
200 000 kr ble inndradd og deretter tildelt på nytt til samme tiltak...

Utsyn over Stråholmen. Her er betemark for villsau og klyngetenet sees midt i bildet. Jomfruland i bakgrunnen. Foto: Telemarkavis.

Sauer på hostebeite på innmarka, med Hjørdalsgårder i dalsiden bak. Foto: Ingvill Garnås.

UKL – Miljøtema, kilde LDIR

Gåsøeika

1. Kulturlandskap
2. Biologisk mangfold
3. Kulturminner og kulturmiljøer
4. Ferdsel og friluftsliv
5. Planlegging, kartlegging og dokumentasjon
6. Andre næringsretta tiltak
7. Formidling

Foto: Cato A. Erichsen, Søndre Årøy

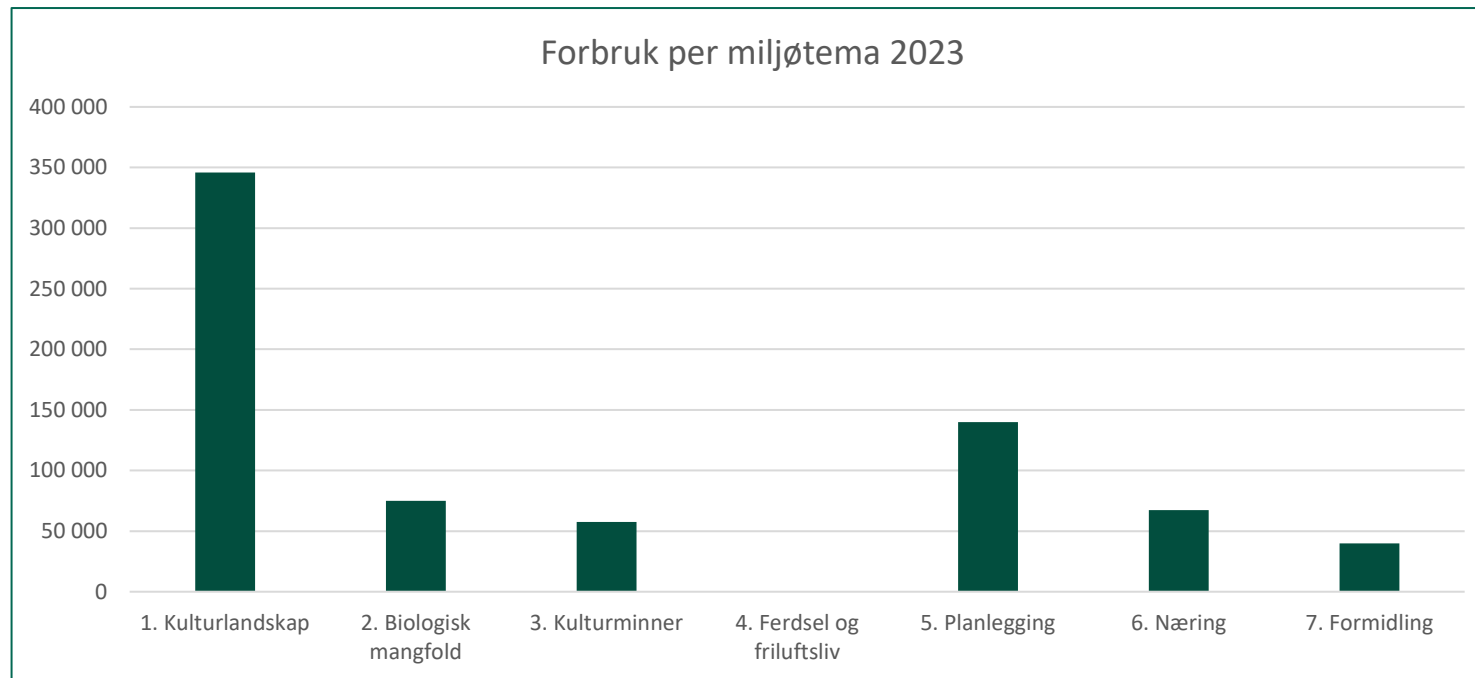
UKL-områdene - tiltak 2023

- Hvilke tiltak har midlene gått til?
- Hvem har søkt?
- Erfaringsutveksling

Færder UKL 2023

Forbruk per miljøtema

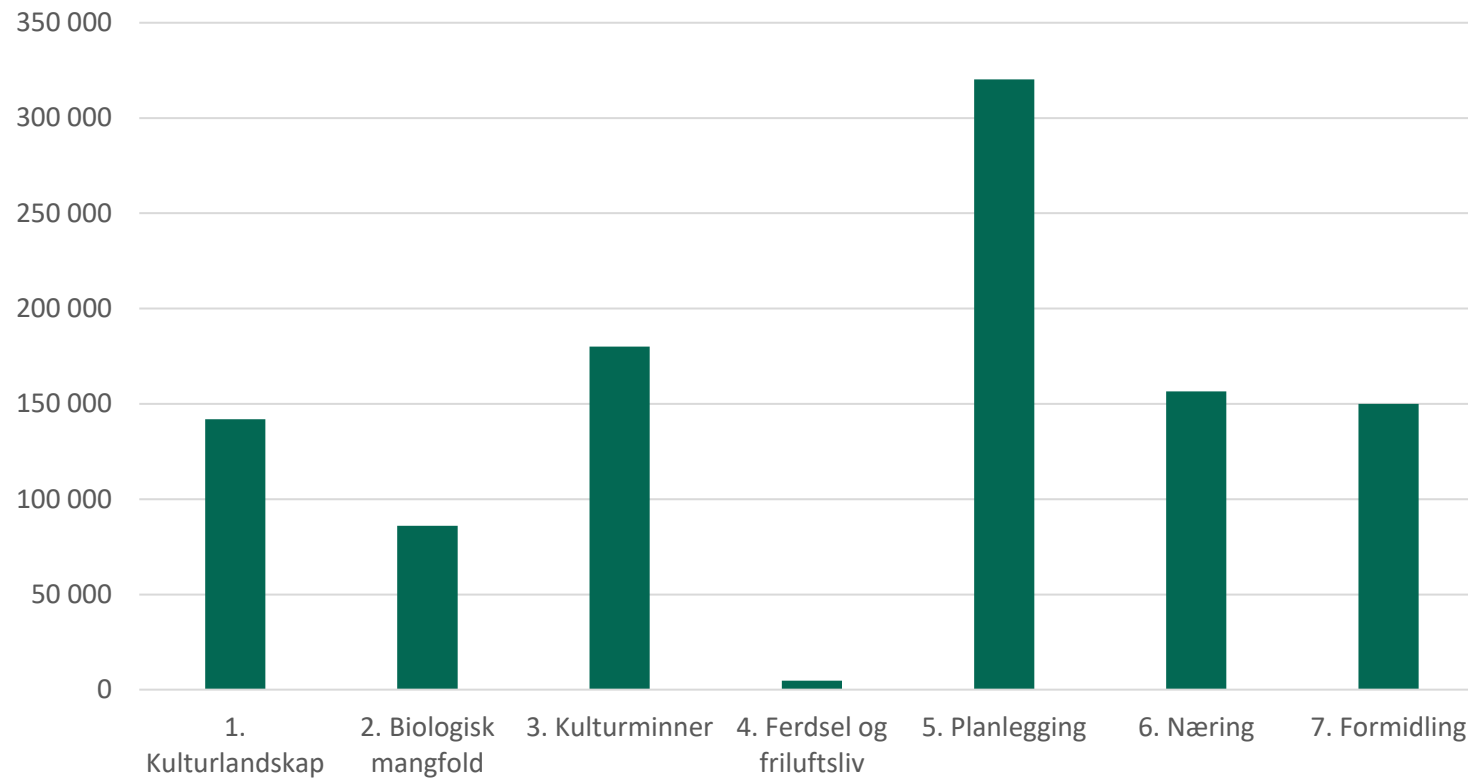
Miljøtema	Kr
1. Kulturlandskap	345 762
2. Biologisk mangfold	75 000
3. Kulturminner	57 500
4. Ferdsel og friluftsliv	0
5. Planlegging	140 000
6. Næring	67 200
7. Formidling	40 000
SUM	725 462

Hjartdal og Svartdal UKL– 2023

Forbruk per miljøtema

Forbruk per miljøtema I 2023

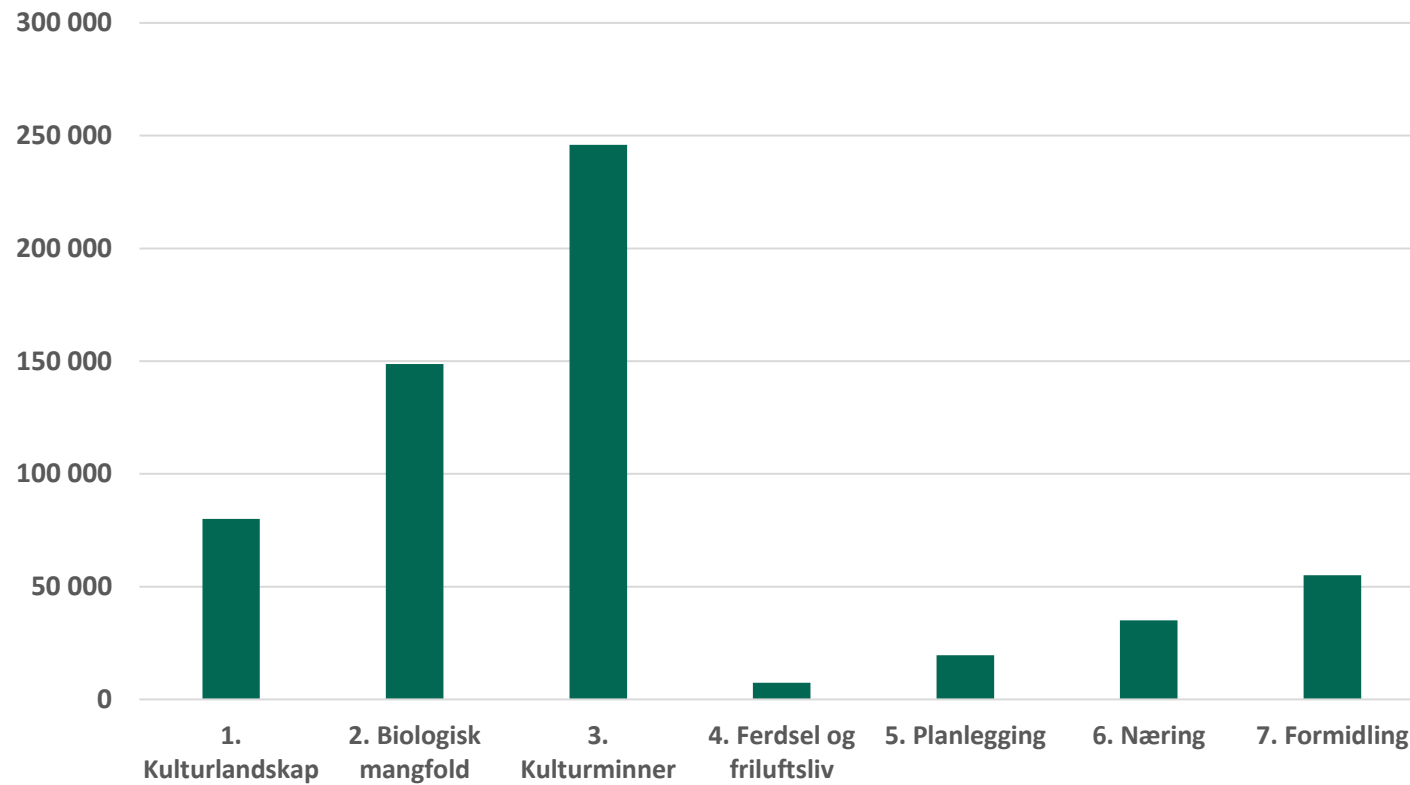
Miljøtema	Kr
1. Kulturlandskap	142 000
2. Biologisk mangfold	86 000
3. Kulturminner	180 000
4. Ferdsel og friluftsliv	4 800
5. Planlegging	320 194
6. Næring	156 500
7. Formidling	150 000
SUM	1 039 494

Jomfruland og Stråholmen UKL – 2023

Forbruk per miljøtema

Forbruk av midler per miljøtema i 2023

Miljøtema	Kr
1. Kulturlandskap	80 000
2. Biologisk mangfold	148 700
3. Kulturminner	246 000
4. Ferdsel og friluftsliv	7 350
5. Planlegging	19 625
6. Næring	35 000
7. Formidling	55 000
SUM	591 675

Kaupang UKL 2023

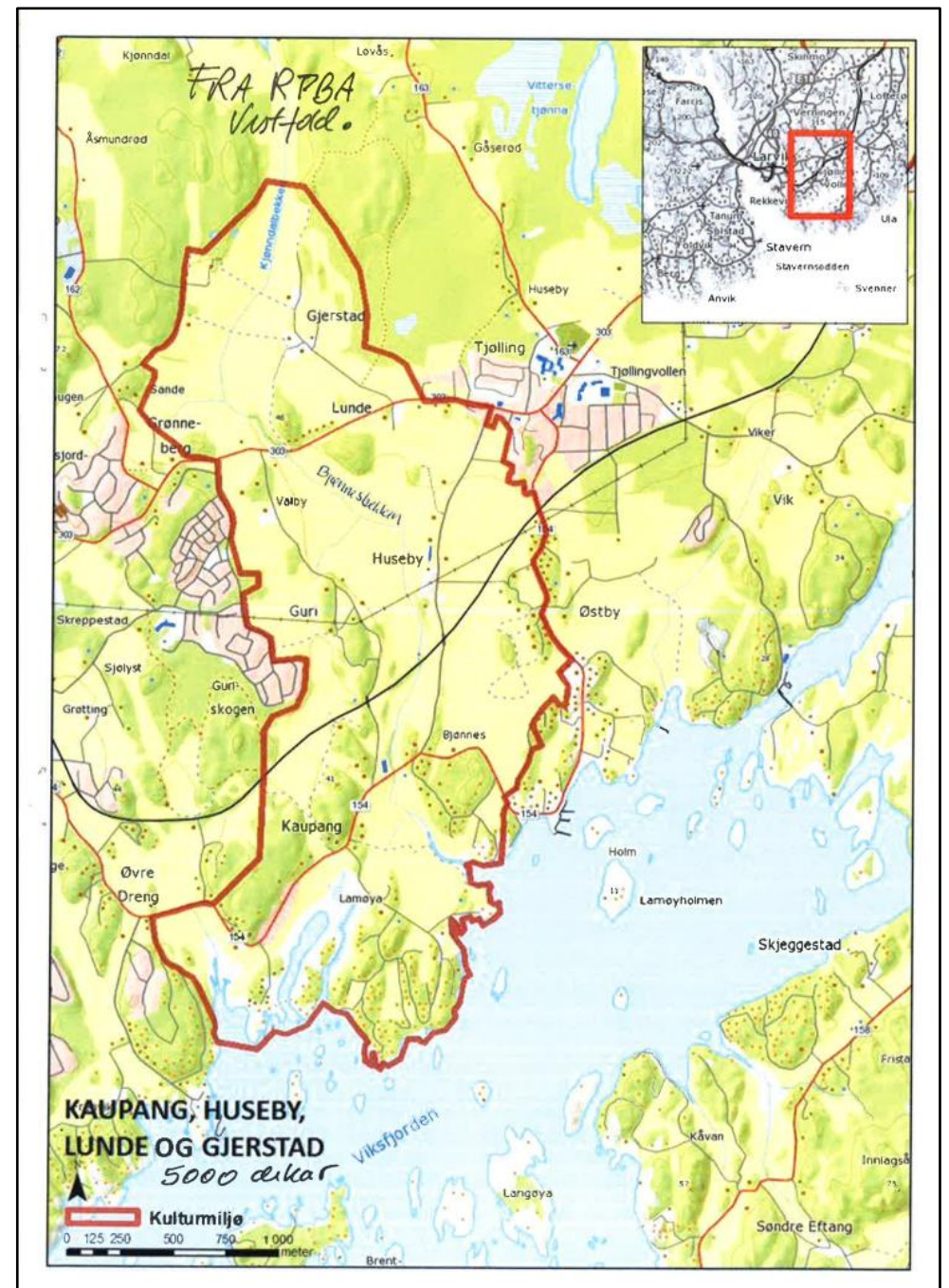
Forbruk per miljøtema

Forvaltningsplan: 300 000

Planlegging / formidling

Bilde: Kulturarv Vestfold og Telemark

Forvaltningsplaner – status og erfaringer

- ✓ Færder UKL – gml plan, skal lage ny 2024 (forvaltningsplan for Færder nasjonalpark finnes for 2017-2027)
- ✓ Jomfruland og Stråholmen UKL – i prosess, avtale inngått med NIBIO
- ✓ Hjartdal og Svartdal UKL – forvaltningsplan gjeldende fra 2019
- ✓ Kaupang UKL – ny plan 2023, oppdrag gitt til BioFokus

Hva er en god forvaltningsplan?

Forvaltningsplaner

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

Hjem / Forvaltningen / Alle veisere for jordb... / Utvalgte kulturlandska... / Tilskudd til Utvalgte ku...

Rundskriv 2021/45

Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene – forvaltningsansvar og saksbehandling

1. Hvem har ansvar for hva
2. Tildeling av rammer og lokale forvaltningsplaner
3. Viktige datoer
4. Utlysning og søknadsskjema
5. Forberedelser før saksbehandling
6. Saksbehandling og vurdering av søknad
7. Vedtak
8. Utbetaling av tilskudd og rapportering
9. Inndragning av midler og automatisk avslutning av saker
10. Slutføring av saksbehandlingen/«etterrapportering»
11. Kontroll
12. Klage og omgjøring av vedtak uten klage
13. Sjekkliste for utarbeiding av forvaltningsplan

13. Sjekkliste for utarbeiding av forvaltningsplan

Innledning

Hva er UKL, målgruppe, organisering av arbeidet med forvaltningsplanen/områdeplanen

Områdebeskrivelse

Hva slags type kulturlandskap, historisk/dagens bruk og driftsformer, avgrensning, samlet beskrivelse av verdiene (biologisk/kulturhistorisk). Vekt på beskrivelse av hvordan området oppfyller de fire verdikriteriene (helhet, kontinuitet/tidsdybde, særpreg og formidlingsverdi)

Utfordringer? Forvaltningsmessige, planer om inngrep i strid med verdiene, eiendomsforhold..

Visjon/mål (forvaltningsmål) Gjerne knyttes til både bevaring av verdiene og aktiv bruk i en videre verdiskapning/områdeutvikling

Sjekkliste forts.

Skjøtsel og vedlikehold – tiltak med formål å fremme ønsket virksomhet. Hovedtrekk behov for skjøtsel/vedlikehold. Ivaretagelse av biomangfold, kulturminner og kulturmiljøer. Henviser til skjøtselsplaner.

Lovverk – status og tiltak Hovedformål: å fremme ønsket virksomhet og unngå uønskete aktiviteter i forhold til målene for området, og forankre forvaltningen av området i kommunens generelle arealforvaltning og plan- og byggesaksbehandling.

Tiltak for næringsutvikling Beskrivelse av aktuelle tiltak, knytte natur- og kulturarvverdiene som ressurser til for næringsutvikling/annen verdiskapning

Kostnadsoverslag og finansiering Skille mellom engangstiltak og årlig skjøtsel/vedlikehold

Forvaltningsplaner - 2 anbefalte eksempler

Se [Områdeplan Utvalgte Kulturlandskap Vest-Lista.](#)

Se [Områdeplan for Vangrøftdalen og Kjurrudalen](#)

Forvaltningsplaner - Noen gode råd

- Tenk **målgruppe** for dokumentet - husk at planen skal nå ut breit og ikke bare kun til «ekspertene».
- Et **innbydende grafisk uttrykk** med gode bilder og heller mindre tekst, vil generelt gjøre den lettlest og tilgjengelig.
- Presenter innholdet oversiktlig og logisk.
- Det er viktig at **alle deltemaene** blir godt ivaretatt i planen (naturmangfold, kulturarv og jordbruksdrift) og husk henvisning til **regelverk og** de ulike **lovverkene** som skjøtselen bygger på.
- Husk også en **oversikt over alle tilstøtende tilskuddsordninger** som er aktuelle for UKL-områdene, som SMIL, RMP, Produksjonssvikt, Innovasjon Norge sine midler m.fl.
- Dra gjerne inn ulike **kulturuttrykk** i dokumentet som er en del av områdets historie og identitet.

Forvaltingsplan for Hjartdal og Svartdal som utvalt kulturlandskap

Ingvill Garnås 2018

Erfaringer fra arbeidet med planen...

Oppdrag ble gitt Kulturlandskapsenteret

Kostnader

Egeninnsats

Jomfruland og Stråholmen

Forvaltningsplan for utvalgte kulturlandskap

[Måned/år/rapportnr]

Erfaringer fra arbeidet med planen...

Oppdraget ble gitt til NIBIO

Kostnader

Egeninnsats

Utkast

BioFokus
Sivilingeniør
Sivilingeniør

Forvaltningsplan for Kaupang utvalgte

06/2023

Erfaringer fra arbeidet med planen...

Oppdrag gitt til BioFokus

Kostnader

Egeninnsats

Rammer og forvaltning i 2024

- Tildelte midler og føringer fra direktorat
- Utlysning av midler og søknadsfrist
- 15-års jubileum, markering og nasjonal samling
- Info om fagdager og markvandring i 2024

Rammer og føringer fra LMD for 2024

Fra tildelingsbrev fra SFVT til kommunene januar 2024

Rammer for 2024

Se tabell til slutt i brevet, med budsjettammer per kommune.

Vestfold og Telemark er tildelt en pott på 2,3 mill. til UKL i 2024. Grunnet reduerte nasjonale budsjettammer også dette året, er fylket tildelt 200 000 kr mindre enn i 2023. Den nasjonale reduksjonen utgjør 3,7 mill. kr, og alle fylkene i landet har fått noe lavere tildelinger.

Det er tre UKL-områder i full drift, og et fjerde (Kaupang) som i år får sitt første ordinære driftsår. De tre etablerte områdene har derfor også i år fått noe kutt i sine tildelte rammer, samtidig som Kaupang UKL er tildelt en beskjedne pott for å komme i gang med første ordinære driftsår.

Kommunen skal sørge for at hvert område over tid gir tilskudd til tiltak innenfor de tre ulike innsatsområdene i UKL. Det er vesentlig at forvaltningsplaner for områdene foreligger og er oppdaterte for å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift. En forvaltningsplan skal bidra til å sikre god forankring lokalt og gi prioriteringer for mål og tiltak, samt økonomiske vurderinger.

Tildelingskriterier

Statsforvalteren har tildelt midler til kommunene basert på gjennomføringsevne, resultater, innmeldt behov, områdenes størrelse, antall eiere/drivere og omfang av tiltak.

Omfordeling av midler

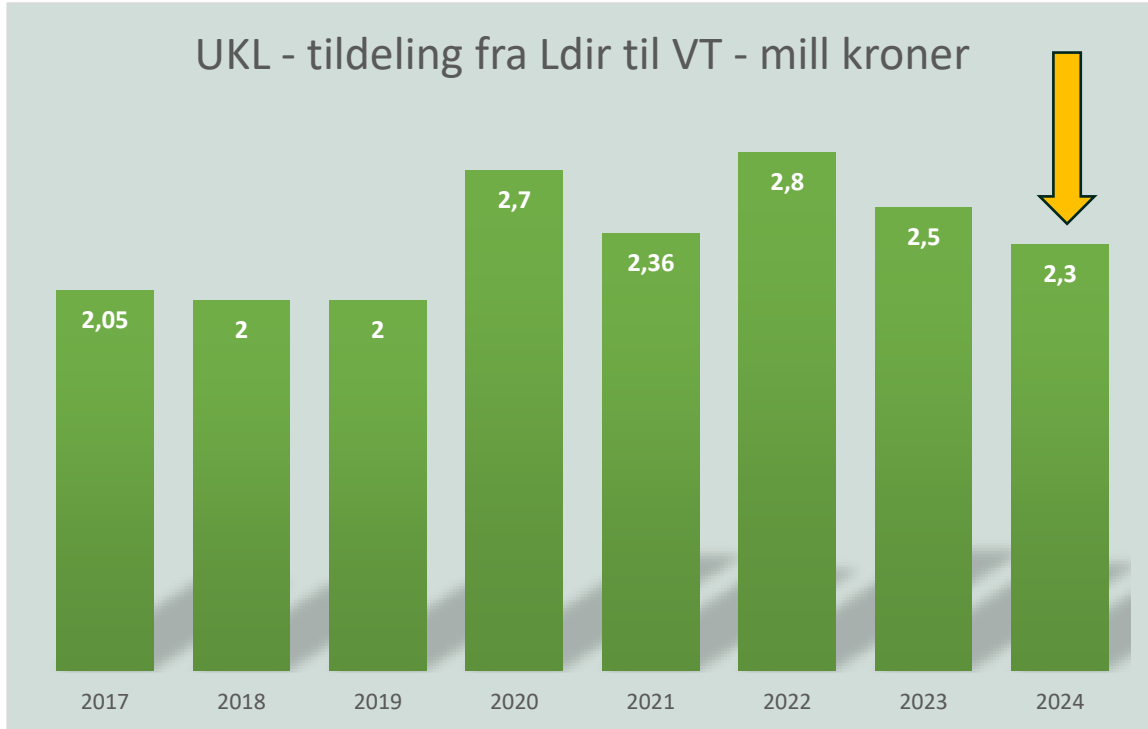
Statsforvalteren har holdt tilbake 54 973 kr som ufordelte midler, av disse 24 973 kr restmidler fra 2023. Ambisjonen er at dette er en pott som skal brukes til en felles regional samling.

Etter 10. november vil Statsforvalteren kunne omfordele udisponerte midler mellom kommunene.

Vi minner om disse tilskuddsordningene til verneverdige bygninger:

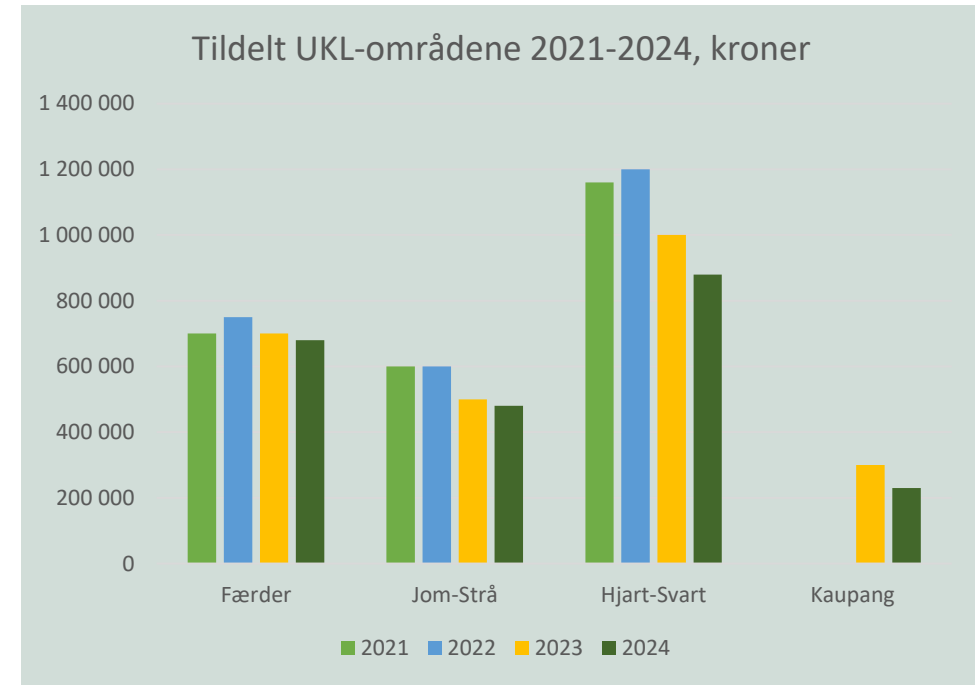
- Tilskudd til verneverdige kulturminner – se nettsidene til Vestfold fylkeskommune eller Telemark fylkeskommune
- Tilskudd til kulturminner – [Kulturminnefondet](#)

Tildeling til fylkene – UKL 2017-2024

Ufordelt rest hos Statsforvalteren i 2024 er 54 973 kr

Tildeling til områdene – UKL 2021-2024

År	Færder	Jom-Strå	Hjart-Svart	Kaupang
2021	700 000	600 000	1 160 000	0
2022	750 000	600 000	1 200 000	0
2023	700 000	500 000	1 000 000	300 000
2024	680 000	480 000	880 000	230 000

Utlysning av UKL-midler, forskriften § 3

§ 3. Utlysning av tilskuddsmidler og kriterier for tildeling av tilskudd

Kommunen skal utlyse alle tildelte tilskuddsmidler. Ved utlysningen skal kommunen opplyse om hvilke tiltak det kan gis tilskudd til, satser og egenandeler for ulike tiltak, og om det er avsatt midler til felles tiltak for området.

Kommunen kan innvilge tilskudd i samsvar med formålet med tilskuddsordningen og målsettinger i eventuelle planer for området.

Tiltak som gis tilskudd kan være:

- restaurering og skjøtsel av arealer
- istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av bygninger og andre kulturminner
- tilrettelegging for ferdsel og friluftsliv
- formidling
- nødvendig planlegging av tiltak
- kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier
- kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturminneverdier
- andre tiltak som fremmer formålet med ordningen.

I vurderingen av hvilke søknader og tiltak som skal prioriteres skal kommunen legge vekt på i hvilken grad:

- kostnadene står i forhold til tiltakets mål og antatte effekt
- tiltaket inngår i et målrettet og langsiktig arbeid som fremmer formålet med tilskuddsordningen.

Det må foreligge skriftlig tillatelse fra grunneier og eventuelle berørte rettighetshavere.

Kommunen kan sette vilkår i vedtaksbrevet for innvilgelse av tilskudd til det enkelte tiltak.

Kommunen skal innhente nødvendig kunnskap om landbruk, natur og kulturminner før vedtak om tildeling av tilskudd treffes.

Søknadsfrist mm - UKL-midler, forskriften §§ 4 og 5

§ 4. *Krav til søknad og søknadsfrist*

Søknad om tilskudd skal sendes til kommunen på søknadskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kommunen setter søknadsfrist. I de tilfeller det utvalgte området strekker seg over flere kommuner, skal søknaden sendes den kommunen som har ansvaret for å behandle søknader i det aktuelle området.

Kommunen kan kreve at det legges ved:

- kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres
- bilder av arealet eller objektet før tiltaket settes i gang
- skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra eier og eventuelle rettighetshavere.

Kommunen kan sette ytterligere krav til søknadens innhold.

- Mangelfulle søknader kan avvises.

§ 5. *Frist for gjennomføring*

Frist for gjennomføring av tiltak er 3 år fra tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen dersom dette er nødvendig for å få gjennomført tiltaket, men ikke ut over fem år fra tilskuddet ble innvilget.

Eks: 2022 -Utlysning - UKL-midler – Kragerø kommunens nettside

RETNINGSLINJER FOR SØKNAD OM TILSKUDD:

Dette regelverket tar utgangspunkt i *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap*,
Link til forskriften: [FOR-2019-12-18-2024](#)

Formål:

Formålet med tilskudd til tiltak Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljø. Og med dette sikre langsiktig skjøtsel og drift, jf § 1 i forskriften.

Hvilket område gjelder ordningen for:

Forskriften gjelder området Jomfruland – Stråholmen slik det er avmerket i Naturbasen, jf § 2 i forskrifta. www.naturbase.no

Hvem kan søke:

Alle som har eiendom og interesser innenfor området, som medvirker til å nå målene i forskriften og som underbygges i fagrapporter og forvaltningsplaner for øyene, kan søke. Dette kan for eksempel være grunneiere, drivere, hytteeiere, lag og organisasjoner. **Dersom søker ikke er grunneier, må det vedlegges tillatelse fra grunneier eller andre rettighetshavere.**

Kriterium for tildeling av tilskudd, jf § 3 i forskriften:

Nedenfor er oversikt over de ulike kulturlandskapstema man kan søke om tilskudd innenfor:

1. Landskapsskjøtsel

Mål: Ta vare på og utvikle et mangfold av det verdifulle kulturlandskapet i jordbruket.

2. Biologisk mangfold

Mål: Ta vare på og skjøtte biologiske verdifulle areal i jordbrukets kulturlandskap slik at de oppnår god tilstand og leverer økosystemtjenester.

Bedre statusen for truede arter og naturtyper i jordbrukets kulturlandskap.

3. Kulturminne og kulturmiljø

Mål: Ta vare på kulturminner og kulturmiljø i jordbrukslandskapet som ressurs for kunnskap, opplevelse og bruk.

4. Ferdsel og friluftsliv

Mål: Bedre allmennhetens tilgjengelighet til jordbrukslandskapet ved å legge til rette for opplevelser knyttet til natur, kulturarv og jordbruk.

Ta vare på kvaliteter knyttet til opplevelser i området og legge til rette for gode naturopplevelser.

Hindre at friluftsliv fører til unødvendige naturinngrep, slitasje og forstyrrelser på plante- og dyrelivet eller ødeleggelse av kulturminner og kulturmiljø.

5. Planlegging, kartlegging og dokumentasjon

Mål: Sikre helhetlig forvaltning av de utvalgte landskapene basert på tverrfaglig kunnskap og gjennom gode prosesser, bred involvering og forankring i områdene.

Sikre kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier.

Sikre kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur og kulturminneverdier.

6. Andre næringsrettede tiltak

Mål: Legge til rette for økt verdiskaping. Økt bruk av natur- og kulturarverdiene som ressurser for lokal verdiskaping, næringsutvikling og sysselsetting i området.

7. Formidling

Mål: Skape interesse, entusiasme og forståelse for hva Utvalgte kulturlandskap er og hvilke verdier som finnes i området.

I vedtaksbrevet for innvilgelse av tilskudd til det enkelte tiltak, kan kommunen sette vilkår. Kommunen skal innhente nødvendig kunnskap om landbruk, natur og kulturminner før vedtak om tildeling av tilskudd treffes. Tiltak som er startet eller ferdig, vil normalt ikke få tilskudd.

Eks forts...Utlysning - UKL-midler

Tilskuddsramme for UKL Jomfruland - Stråholmen 2022:

UKL Jomfruland - Stråholmen har ei totalramme på kr. **600.000,-** for 2022.

Det er satt av kr. 150.000,- til fellestiltak i 2022. Denne summen inneholder midler til gjennomføring av seminar sommeren 2022, oppstart av arbeid med forvaltningsplan og kostnader i forbindelse med administrering av ordningen (møtekostnader, reiseutgifter osv).

Det resterende beløpet på kr. 450.000,- er satt av til tiltak som du kan søke på.

Hvordan søker du og krav til søknaden:

- Du sender inn søknaden digitalt med innlogging via ID-porten/www.altinn.no
- Her finner du mer informasjon om hvordan du søker:
[Hvem kan søke, og hvordan søker du.](#)
- Husk at tiltaket du søker på **skal merkes av på kart** som skal ligge ved søknaden. Bruk gjerne kartløsning som ligger på kommunens hjemmeside, eller gårdskart (<https://gardskart.nibio.no/search> .
- Mangelfulle søknader kan kommunen avvise.
- Det er viktig at tiltaket blir dokumentert med **foto før og etter**.
- Søknadsfrist er 13.4.2022

Eks. forts – Jomfruland og Stråholmen UKL

Rettledende satser for egeninnsats:

Manuelt arbeid:	kr 300 pr time
Ryddesag, motorsag, tohjulsmaskinar ol	kr 400 pr time
Traktor m/sjåfør	kr 500 pr time
Bordgjerde, inkl. arbeid og materialar	kr 150 pr lm
Nettinggjerde (Utmarksgjerde)	kr 100 pr lm

(OBS! Ved svært vanskelig/krevende terreng kan kommunen, etter begrunnet søknad, vurderes å øke satsen til maksimalt kr. 200,- pr. lm nettinggjerde).

Engangstilskudd av godkjent kostnadsoverslag 35-70 %

Utlegg som ikke kan dokumenteres med kvittering/bilag og/eller timelister kan ikke tas med i oversikten; unntak for gjerder der man benytter oppgitt sats.

Kontaktpersoner:

Eirik Johansen Dobbedal: eirik.j.dobbedal@kragero.kommune.no

Her kan du lese årsrapporter for

[Utvalgte kulturlandskap Jomfruland - Stråholmen 2021](#)

[Utvalgte kulturlandskap Jomfruland - Stråholmen 2020](#) (PDF, 7 MB)

[Utvalgte kulturlandskap Jomfruland - Stråholmen 2019.](#) (PDF, 16 MB)

Les mer om Utvalgte kulturlandskap på hjemmesiden til [Landbruksdirektoratet](#). [↗](#)

Sist endret: 23.08.2022 09.12

15-års jubileum med markering og nasjonal samling

Nasjonal samling på Gran på Hadeland fredag 6. september 2024

Granavollen – Tingelstad – Røykenvik i Gran kommune fikk UKL-status i 2020.

15-års jubileum med markering og nasjonal samling

Felles UKL-profilering på Dyrsku'n
13. – 15. september i Seljord?

Alle foto: Ellen Dagsrud

Sterke Nils - tunet

*«Skal presentere norsk landbruk og by
perspektiv, og ha fokus på kunnskaps-
tradisjonelle aktiviteter»*

Alle foto: Ellen Dagsrud

Alle foto: Ellen Dagsrud

Hjartdal og Svartdal utvalde kulturlandskap på Dyrsku'n 2023

Webinar om UKL 14. mars 2024

- for kommuner og statsforvaltere – kl. 9-11

Møter og samlinger i UKL-områdene 2024

- 12.april Færder UKL Vårsamling
- 28. juni Færder UKL - Tur til Sandø
- juni Jomfruland/Stråholmen UKL Seminar?
- 6.september Nasjonal samling Gran, Hadeland
- 13.-15. september Felles UKL-profilering Dyrsku'n i Seljord?
- 21.november – Færder UKL og Færder nasjonalpark innendørs høstseminar på Verdens Ende
-
-

Nasjonalt nyhetsbrev - mars

- ✓ Se epost fra direktoratene
- ✓ Meld fra til Ellen eller Marte om dere har saker

Forvaltning av UKL

Landbruksdirektoratets nettsider om UKL:

- [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og.....](#)
- [Kommentarer til regelverk – Rundskriv 2021/31](#)
- [Forvaltningsansvar og saksbehandling – Rundskriv 2021/45](#)
- [Agros – generell veiledning for saksbehandling](#)

Statsforvalterens nettside:

- [Tildelingsbrev fra Statsforvalteren til kommunene januar 2024](#)

Kontaktpersoner i kommunene

Kommune	Saksbehandler	UKL-område
Kragerø	Aleksander Gundrosen	Jomfruland og Stråholmen UKL
Færder		
	Mari Høiland	Færder UKL
Hjartdal	Helle Solberg	Hjartdal og Svartdal UKL
Seljord	Maria Dyrland Fremmerlid	Hjartdal og Svartdal UKL
Larvik	Johanne Dolven	Kaupang UKL
	Monica Berg Mortensen	Kaupang UKL

Kontaktpersoner i fylket:

Kulturminner – Vestfold: Cathrine Stangebye Engebretsen, VFK Kulturarv

Kulturminne – Telemark: ?

Naturmangfold – Trond Eirik Silsand, SFVT Miljø

Landbruk – Hilde Marianne Lien, SFVT

- Ellen Dagsrud, SFVT – Jomfruland/Stråholmen og Hjartdal/Svartdal

- Marte Rødseth Kvakland, SFVT – Færder og Kaupang

Færder nasjonalpark – Anne Sjømæling

Jomfruland nasjonalpark – Eirik Johansen Dobbedal